

Kuno Fencker
Inatsisartuni ilaasortaq, Siumut

Akissuteqaatinut § 37 naapertorlugu nr. 44/2024 - imarsionermi ilinniartitaanerit pillugit - akissuteqaatit

06-03-2024
Suliaq normu 2024 - 1595
Akt nr. 23937381
Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Asasara Kuno Fencker,

Qujanaq apeqquteqaatinnut, Inatsisartut suleriaasianni aalajangersakkat naapertorlugit saqqummiussannut. Taakkua uani ataani akissuteqarfigissavakka.

Apeqqut 1:

Naalakkersuisut umiartornerup iluani ilinniartitaanernik siuarsaanissamut aamma nukittorsaanissamut pilersaarutaat suuppat, tassani ilanngullugit umiartortut maannakkutut inissisimasut piginnaangorsaaviginissaat qulakkeerniarlugu, soorlu tuluttut oqaatsitigut piginnaasat qaffassarneqarnissaat aqqutigalugit?

Akissut:

Siullertut pingaarnertullu Naalakkersuisut ilinniartitaanerni politikкими kissaatigaat imarsionermi suliffinni pisariaqartitsinerit ilinniarsimasunik nunatsinneersunik sulisussanik pilersorneqarnissaa.

Inatsisilli maanna atuuttoq suliassanik naammassisaqartarnissaq suliffeqarnermi illuatungeriinnit toqqagaasunut siulersuisunut isumagisassaatippaat.

Naalakkersuisut UPA 2024-imi inatsisissatut siunnersuummik suliassanngortitsipput, ilaatigut siunnerfeqartunik qularnaarinissanik ataqatigiissitsisoqarnissaanik, ilinniartitaanerni naalakkersuinikkut anguniakkat pingaarnertut sulissutigineqartarnissaannik, apeqqutigisanni sammisanniittut eqqarsaatigalugit, taakkualu qitiusumik ilinniarfiit ilinniartitaanernik suliniutaannut ataqatigiissarneqartarnissaat eqqarsaatigalugit aqqjissuussinerusussanik.

Nunatsinni angallatit naalagaannik ilinniartitsinerit, aalisarnermi aamma niuffannermi imaani assartuutit eqqarsaatigalugit maanna nunat tamalaat akoranni piumasaqaatinik naammassinnittuupput. Danskite Imarsionermik Aqutsisoqarfiat - Søfartsstyrelsen – nakkutilliinissamik pisussaaffeqarpoq, nunat tamalaat akornanni piumasaqaataasut naammassineqartarnissaat eqqarsaatigalugit.

Aalisariutini naalakkat - Fiskeskipper af 1. grad, - aamma sætteskipperit Imarsionermik Ilinniarfimmi ilinniarsimasuusarput, taakkualu nunat tamalaat imartaanni angalanermik ilinniarsimasuullutik.

Naalakkersuisut kissaatigaat Imarsiornermik Ilinniarfiup avatangiisaasa pitsaanerulersinneqarlutillu aaqqissuuteqqinneqarnissaat, aammalu maanna imarsiornermik ilinniartitaanerup nutarterneqarnissaa. Tamakkua suliariniarneqarput ilaatigut pissutsit makkua tunngavigalugit:

Naak aalisariutini naalakkat - fiskeskipper af 1. grad - tunngaviusumik pisinnaatitsigaluartoq aalisariutinik angissusii apeqquaatinnagit ingerlanneqarsinnaanissaannut, ilinniagaq taanna amerlanertigut naammattunik piginnaaniliisanngilaq kilisaassuarni angisuuni aquttarfimmi naalagaanissamut. Annerusutigut malittarisassaq taanna qaqutigoortumik kalaallit aalisariutaanni naalakkatut ilinniarsimasutut ingerlatsisuunissamut aqquataasarunarpoq.

Pissusiviusut tassaapput savalimmiormiut angallatini naalagassanik ilinniartitsisarnerat salliummat, uagullu maanna nunatsinni aalisariutini naalagassanik – fiskeskipper af 1. grad kiisalu sætteskipperinik ikittunik ilinniartitsisartugut.

Kisitsisit nutaannginnerulaartut - piffissamit 2000 - 2018-imeersut - takutippaat uagut maani nunatsinni imatut amerlassusilinnik ilinniartitsisimasugut ukiut 18-it iluanni: 34 kystskipperit 34-it, sætteskipperit 17-it, fiskeskipperit 3. grad 48-ut kiisalu fiskeskipperit 1. grad 33-it.

Sanilliunneqassapput kisitsisit Savalimmiuneersut, - piffissami 2015 - 2018 - imaattunik ersersitsisut:

Angallatit naalagaat 78-it (kalaallit fiskeskipperit 1. grad-it qaffaseqataat) kiisalu 116 angallatit naalagaat - skibsføreret 116-it – tassalu malugeqquneqarpoq ilinniartitsinerit pineqartut ukiut sisamaannaat iluanni ingerlanneqarsimaneri. Paasissutissat uangaaneerput: Kalaallinik aqumiussanik ilinniartitsinerit nukittorsarneqarnissaat: Tommy Petersen aamma Jákup Emil Hansen 2019.

Naalakkersuisut imarsiornermik ilinniartitaanerit ullutsinnut naleqqussagaasunik periusissiaanni qitiutinneqarput avatangiisit imarsiornermik Ilinniarfimmi ullutsinnut naleqqussagaasut, tunngaviusinnaasunik ullutsinnut naleqqussagaasunik imarsiornermik ilinniartitaanerit, tassanilu ilaassallutik tunngaviusumik ingerlatsineq, angallatini naalagassanik ilinniartitaanerit, angallatinik ingerlatsisuusinnaanermik ilinniartitsinerit aamma imarsiornermut attuumassuteqartunik ilinniartitsinerit allat. Ilinniarfimmi nutaami periarfissaqassaaq imarsiortut ilinniaqqissinnaanerannut, tamatumani pineqarsimappata tuluit oqaasii imarsiortunut sammisut imaluunniit teknikkimut tunngasutigut naleqquttunik ilinniartitaanerit.

Sulissutigineqassaaq amerlanerujussuit imarsiornermi sammivinnut ilinniagaqartalernissaat, kivitseqataasussanik ineriartortitseqataasussanillu nutaaliaasumik aalisarnermi imarsiornermillu suliffinnut ilinniakkat kivitvivigineqarnissaannut.

Suleqatigiissitamik pilersitsisoqassaaq eqqaaneqareersutut ullutsinnut naleqquttunik imarsiornermi ilinniartitaanerit aaqqissuussisoqarnissaanut, nunanut allanut nallersuussinnaasunik, aalisarnermik imarsiornermillu pingaarnertut inuussutissarsiuteqartuusunut. Naalakkersuisut siunnerfigaat isumassarsiorfiusussanik Savalimmiunut aamma Norge-mut tikeraarnissat, maanna imarsiornermik ilinniartitaanerit piusut nutarterneqarnissaannut atatillugu.

Apeqqu 2:

Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat umiarsuarnik aquttunik aamma umiarsuarni kilisaatinilumi inuttanik pikkorissunik amigaateqarnermut akiuussinnaanissamut, tassani ilanngullugit umiartortut maannakkutut inissisimasut piginnaasaannik pitsanngorsaannissamut pisariaqartitsineq?

Akissut:

Naalakkersuisut ilisimasaqarfiginngilaat nunatsinni umiarsuarni ilinniarsimasunik naalakkanik umiartortunillu amigaateqartoqarnera. Kisiannili Naalakkersuisut ilisimavaat umiarsuarni sulisoqarnera nunatsinni najugaqavissuunngitsunik imaluunniit maanna nunatsinni najugaqartuunngitsunik.

Naalakkersuisut ingerlaavartumik sulissutigaaq suli amerlanerusunik ilinniagaqarsimasunik umiarsuarni nunatsinneersuni sulisoqalernissaa. Imarsiornermik ilinniarfiup piffissami matumani malugisimavaa amerliartortunik umiarsuarni naalagassatut ilinniagaqalerniarluni qinnuteqartoqarnera.

Piffissami matumani ilinniarfimmil online-iusumik atuartitsisoqartarpoq Marstal Navigationsskole suleqatigalugu, siunnerfigalugu ilinniagaqartunik piareersartitsisarneq umiarsuarni naalagassatut ilinniagaqalersinnaanermut ikaarsaarsinnaaneq. Anguniagaavoq suleqatigiinnermit tamatuminnga misilittakkat aamma atorreqarsinnaalernissaat nunatsinni namminermit umiarsuarnut naalagassanik ilinniagaqartoqartalernissaanut.

Naalakkersuisut kissaatigaaq Marstal Navigationsskole-mik suleqateqarnerup annertusineqarnissaa, siunnerfigalugu maanna umiarsuarni naalakkat pikkorissarteqqinneqartarnissaat tuluit oqaasiini imarsiornermit atorreqartuni, umiarsuit naalagaannut kissateqartunut periarfissaasinnaasumik.

Apeqqutip siulliup akissuteqarfiginerani eqqaaneqartutut nunatsinni najugaqavissut ilinniarluarsimasut amerlanerulersinnissaanut tunngavissutut aallaaviuvoq imarsiornermik ilinniarfitaanerni killiliussat avatangiisit ullutsinnut naleqquttumik aaqqissuunneqarnissaat. Naalakkersuisut neriuutigaa pilersaarusaasoq aallaavigalugu unammilligassatta piusut pitsaanerusumik iliuuseqarfigisinnaanissaat.

Uanga suliassaqarfimmut Naalakkersuisutut Imarsiornermik ilinniarfiup siulersuisui qinnuigisimavakka pilersaarusoqqullugit ilinniarfimmut avatangiisinik nutaanik pilersitsinissamut tunngavissuussanik. Tamanna pissaaq siunnerfigalugu pilersaarusiap ingerlateqqinnissaa aningaasartuutissanullu missingersuusiornissaq, suliniut piviusunngortinneqarsinnaaqqullugu.

Apeqqu 3:

Ilinniarfitaanernut soqutiginnittunut amerlanerusunut pilerinarsaaniarnermi aqqutissiuussisutut pilersaarutit suuppat, taamaattoqarpallu suuppat?

Akissut:

Suliniummik aallartitsisoqarpoq Campus Kujallermi ilinniarnertuunngorniarfimmi imarsiornermut sammivimmik ilinniakkamik 2025-imiit aallartitsisoqarnissaanik siunertaqartumik. Naalackersuisut neriuutigaat suliniut inuusuttunut kajumissaataassasoq periarfissaq piviusunngortinneqarpat, soorluttaaq neriuutigigippat taanna aqquataalerumaartoq umiartornermut ilinniakkanut qaffasinnerusunut.

Uanga apeqqutip 2-p akissuteqarfiginerani eqqaariikkattut Imarsiornermik Ilinniarfiup siulersuisuinut piumasarisimavara pilersaarusiortoqarnissaa ilinniarfimmuut nutaanik avatangiisinik pilersitsisoqarnissaanut tunngaviusussanik.

Ilinniarfimmi siulersuisut tamatumunnga atatillugu eqqaasimavaat iluaqutissaasinnaasut ilinniarfiup nutaap Qorsussuup atuarfigisimasaani atorunnaarnikumi inissinneqarsinnaanera, imaalillugu ilinniartitaanernut avatangiisit iluaqutissarsiasallu Ilinniarnertuunngorniarfiup inissisimaffigisaata eqqaaniinneratigut Imarsiornermik Ilinniarfimmuut iluaqutissat pinngorsinnaammata.

a. Naalackersuisut qanoq iliuseqarfiginiarpas umiartortut maannakkutut inissisimasut piginnaasaannik qaffasaanissamut tapersiinissamik, taamaalillutik umiartornermi suliallit piunasaqaataannik naammassinnissinnaanerat qulakkeerniarlugu?

Akissut:

Siulliullugu eqqaappaarlara Imarsiornermik Ilinniarfik neqerooruteqarmat nunat tamalaat akornanni ingerlanneqartartunik pikkorissaasarnernik, assersuutigalugu qatserisartutut pikkorissartarneq, imaani sillimaniarneq pillugu pikkorissartarneq, soorluttaaq Ilinniarfiup neqeroorutigisarai nunat tamalaat akornanni pikkorissartitsisarnerit assersuutigalugu: Polar kode, ECDIS, ARPA aamma pikkorissartitsisarnerit GMDSS.

Apeqqutit aappaannut akissummi eqqaaneqartutut Naalackersuisut kissaatigaat Marstal Navigationsskole-mik suleqateqarnerup annertusineqarnissaa, siunnerfigalugu maanna angallatit naalagaasa imarsiortut tuluttut oqaasiinik pikkorissartinneqartarnerinik aqqissuussisoqarnissaa.

Angallatit naalagaasa ilinniaqqittarnissaannik ataavartumik aaqiissutissat suleqatigiissitami eqqaaneqareersumi sammineqassapput, Imarsiornermik Ilinniarfimmi ilinniartitaanerit nutarterneqarnissaannik suliaqartussami.

Apeqqut 4:

Umiartornermi ingerlatseqatigiiffiit ilinniarfiillu Naalackersuisunit suleqatigineqarnerat qanoq ippa, tamatumani qulakkeerniarlugu ilinniartitaanerit suliffeqarfiit pisariaqartitaannut naapertuuttumik ineriartortinneqarnissaannik qulakkeerininnissamut, matumani ilanngullugu umiartortut maannakkutut inissisimasut piginnaasaasa pitsanngorsarnissaannut pisariaqartitsineq?

Akissut:

Apeqqutigineqartoq akineqarsinnaavoq innersuussinikkut Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaannut. Inatsisartut inatsisaanni § 34, imm. 1 naapertorlugu qitiusumik

ilinniarfiit aqunneqarput siulersuisunit 5-7-inik ilaasortaqtunit, suliffeqarnermi illuatungeriinniit toqqarneqartartunit ilinniarfiit pineqartut namminneq malittarisassaas naapertorlugit.

Inatsimmi § 34, imm. 2 naapertorlugu siulersuisuni ilaasortat qitiusumik ilinniarfiup fagitigut suliaasaqarfianut suliffeqarnermullu ilinniartitaanerni sammineqartunut attuumassuteqartuussapput.

Imarsionermik ilinniarfimmi siulersuisut ukunangaaniit sinniisunik ilaasortaqtarput: Sulisitsisuniit aalisarnermut attuumassuteqartut, Sulisitsisut niuernermit attuumassuteqartut, Royal Arctic Line, Royal Greenland, KNAPK, Kalaallit Nunaanni aalisarnermik nakkutilliisoqarfik aamma Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalackersuisoqarfik.

Inatsimmi § 35, imm. 1-4 aalajangersagaqarpoq siulersuisut akisussaaffii pillugit, matumanissaaq ilinniartitaanernut tunngasunik:

“§ 35. Siulersuisut qitiusumik ilinniarfiup qullersaasutut oqartussarai ilinniarfiullu ingerlanneranut qullersaasumik akisussaallutik, ilinniarfiup suliamut tunngasutigut aningaasaqarnikkullu ingerlassai ilanngullugit, aamma ilinniarfiup pigisai aqutarissavaat ilinniarfiup siunertaanut annertunerpaamik iluaqutaasussanngorlugit. Aammattaaq siulersuisut akisussaaffigaat, aalajangersakkat ilinniarfiup ingerlatsineranut atuuttut maleruarneqarnissaat, ilinniarfiullu ingerlatsinera tamaat angusaqarnissamillu isumaqatigiissutip piviusunngortinnissaa akisussaaffigalugu. Siulersuisut ulluinnarni ilinniartitsineq sunniuteqarfigissanngilaat. Siulersuisut suleriaasissartik namminneq aalajangersassavaat.

Imm. 2. Siulersuisut ilinniarfiup ingerlatsineranut pingaarnerusutigut tunaartarisassaliussapput, tamatumunnga ilanngullugit ilinniakkanut taakkunungalu attuumasumik ingerlassanut anguniakkat periusissallu.

Imm. 3. Siulersuisut suliniutigissavaat, ilinniarfiup sapinngisamik annertunerpaamik, ilinniartut aamma suliffeqarfiit inuutissarsiutinik ilinniagaqarnissamik pisariaqartitaannik innimiginnilluni, ingerlatsisarnissaa, tamatumunnga ilanngullugit ilinniaqqinnerit ingerlaqqiffiusumillu ilinniarnit. Ilinniarfiup forstanderiata inassuteqareerneratigut, siulersuisut ilinniarfiup ilinniakkanik piginnaasaqalerfiusunik neqeroorutai aamma allatigut ilinniartitsinermit aaqqissuussinernik aallartitsinissai aamma isertitsiffiusunik ingerlatsinermit tunngasut, kiisalu ingerlassat naapertuuttut allat pillugit aalajangiisassapput.

Imm. 4. Ilinniarfiup forstanderiata inassuteqareerneratigut, ilinniarfiup ingerlatsinissaanut ukiumoortumik pilersaarut siulersuisut aalajangersartassavaat.”

Tamanna ilassuserneqarpoq ilinniakkanut akisussaaffiit pillugit § 36-imi:

“§ 36. Siulersuisut Naalackersuisunut ilinniakkat suliamut attuumassuteqartuunerat akisussaaffigaat, tassunga ilanngullugit ilinniakkat imarisaat, ilinniakkat nutaat aallartinnissaat aamma ilinniartitsinermit attuumassuteqartutigit suliaasanut atatillugu ataatsimiititaliaajunnartunik pilersitsinissaaq, tak. imm. 4.

Imm. 2. Siulersuisut akisussaaffigaat ilinniakkat ataasiakkaarlugit ilinniartitsinermit pilersaarusiornissaat, tak. § 5, imm. 2, sungiusarluni sulinermit pilersaarutininik nalinginnaasunik aalajangersaanissaaq, jf. § 26, imm. 1, naggat kingulleq, aamma

svendinggussalluni misilitsinnerujunnartunut tunaartarisassanik aalajangersaanissaq, tak. § 27, imm. 2, naggat kingulleq.

Imm. 3. Siulersuisut makku pillugit aalajangiisassapput:

- 1) Suliffeqarfiit sungiusarluni suliffissatut akuersissutigineri, tak. § 25, imm. 1.
- 2) Sungiusarluni sulinermi ilinniartinneqarnerup, sungiusarluni sulilluni ilinniarnermut pilersaarutitut aalajangersarneqartunut qanoq naapertuutsiginera, tak. § 26.
- 3) Nunani allani sulisimanerup akuersissutigineri, tak. § 25, imm. 3, naggatit aappaat.
- 4) Svendinggussalluni misilitsinnerit ingerlanneri, tak. § 27, imm. 3, naggatit aappaat.
- 5) Ilinniarsimasat ilinniakkamut allamut nuussinnaanerinik aamma piffissap ilinniartup sivikillinissaanik sivitsornissaanilluunniit aamma ilinniartut ilinniagaq suliarluunniit alla tunngavigalugu ilinniartimmisinnissaminnik sungiusarlutilluunniit sulillutik ilinniarnermisinnik sivikillisaanneqarsinnaanerannik akuersinerit, tak. § 11, imm. 2, naggatit aappaat, § 52, § 53, imm. 3, naggatit aappaat aamma § 54.
- 6) Ilinniartup sungiusarlunilu suliffiup akornanni isumaqatigiinngissutit, tak. § 58, imm. 2.

Imm. 4. Siulersuisut ataatsimik amerlanernilluunniit ilinniartitsinermut ataatsimiiitaliorsinnaapput, tassunga ilanngullugit ilinniartitsinermut ataatsimiiitaliaagallartartussat, ilinniakkat suliamut tunngatillugu imarisaat aamma pitsaassutsikkut killiffii aamma ilinniakkat suliffeqarfiit pisariaqartitaannut politikikkullu anguniakkanut naleqqiullugu qanoq naapertuutsiginerat pillugit siunnersuisarnissaq siunertaralugu."

Tassalu imaappoq siulersuisut suliassarigaat sulissutigissallugu ilinniartitaanerit inuussutissarsiutillu pisariaqartitsinerisa imminnut naapertuuttuunissaat aammalu ullutsinnut naleqquttuunissaat, ilinniaqqittarnertigut qaffasinnerusumillu ilinniagaqartarnertigut.

Soorlu takuneqarsinnaasoq siulersuisuni sinniisoqarput imarsiornermik suliffiit ingerlatsiviillu.

Apeqqu 5:

Naalackersuisut qanoq aningaasaliissuteqartarpat umiartornermi ilinniarfiit atortulersuutillu Kalaallit Nunaanni pisariaqartitsineq naapertorlugu amerlanerusunut pitsannorsaaviginissaannut, matumani ilanngullugu umiartortut maannakkutut inissisimasut piginnaasaasa qaffassarnissaannut pisariaqartitsineq?

Akissut:

Soorlu apeqqummut 2-mut aamma 3-mut akissutigineqartuni eqqaaneqartoq piumasarisimavara ilinniarfiup aaqqissuunneqarnissaanut avatangiisillu isikkussaannut pilersaarusiortoqarnissaa.

Naalackersuisut kissaatigaat nutaaliaasunik avatangiisinik ilinniartimmut pilersitsisoqarnissaa, nunatsinni imarsiornikkut suliassaqarfik ineriartortinneqarsinnaaqqullugu. Tamanna pisariaqarpoq ilaatigut pissutigalugu annertusiartortunik imarsiornermi ilinniartitaanerini piumasaqaateqartoqarmat, kiisalu aamma imarsiortut nunatsinni najugaqavissut amerlanerusut tunngaviliisinnaammata

ilinniarluarsimasunik angallatit naalagassaannik pilersorsinnaanitsinnut, niuffagiutitsinnilu umiartortunik ilinniarluarsimasunik pilersorsinnaajumalluta.

Inatsisartut inatsisaanni § 41, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq siulersuisut ukiut tamaasa Naalackersuisunut aningaasartuutissanut missingersuusiortarnissaat ukiumut tulliuttumut atatillugu Naalackersuisut piffissaliussaasa ilanni. Missingersuusiat imaqartussaapput siunnersuusianik isertitassatut naatsorsuutigineqartuni, ingerlatsinermut aningaasartuutissani kiisalu sanaartugassanut aningaasartuutissani. Ilutigisaanik siulersuisut siunnersuuteqartussaapput nunatta karsiata ukiumi aningaasaliiffiusussami tapiissutissaasa annertussusissaannik.

Taamaasilluni siulersuisut kissaatigisimasinnaasaanni ilaasinnaapput ilassutitut aningaasaliissutissanut kissaatit, assersuutigalugu atuartitsinermut aamma ilinniaritsinermi atortunut, aningaasanut inatsisissamik siunnersuusiordermi ilaatinneqarsinnaasunik.

Apeqquut 6:

Naalackersuisut pilersaaruteqarpat aningaasaliissutinik imaluunniit kajumissaasiinernik ilinniarturnut neqerooruteqarnissamut, taakkulu uniartornerup iluani ilinniarusulernissaanut iliuuseqarfigineqassappat, sunalu iliuuseqarfigineqassava? Aamma taamaattoqassappat umiartortut maannakkutut inissisimasut piginnaasaasa qaffassarnissaannut tapersiisoqassava?

Akissut:

Ilinniagaqarniartut imarsionermi ilinniakkanik aallartitsiniartut ilinniagaqartutut allatulli ilinniagaqarnersiuteqarsinnaapput, ilinniagaqarnersiutit pillugit inatsimmi piumasaqaatit naammassisimagunikkut. Sulissuteqartoqanngilaq suliassaqarfimmi immikkut iliuusissanik.

Angallatit naalagaasa AMA-mi aningaasaliissutit atorlugit pikkorissarnernik ingerlatsisinnaapput, pikkorissarneq ullut 3 sinnerlugit sivisussuseqassappat.

Naalackersuisut isumaqarput ilinniarititaanernut atatillugu avatangiisit nutaaliaasut, inuussutissarsiortunik suleqateqarneq annertunerusoq, kiisalu qaffasinnerusumik ilinniagaqarsinnaanermut periarfissat matuersaataasut suliassaqarfimmi matumani fagitigut annerusumik soqutiginnilersitsinissamut, taamalu inuusuttut amerlanersut imarsionermik ilinniakkani ilinniagaqalersinnaanerit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Aqqaluq B. Egede